

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 713
van **LYDIA PEETERS**
datum: 31 mei 2017

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Witboek BRV - Kosten-batenanalyse van het transitietraject

Op 30 november 2016 keurde de Vlaamse Regering het Witboek BRV goed. Dit BRV is de strategische langetermijnvisie op de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen en opvolger van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).

In de bisnota van de Vlaamse Regering van 30 november 2016 lezen we, en ik citeer: "Het witboek omvat een ambitieus veranderingstraject om het dagelijks bijkomend ruimtebeslag stelselmatig terug te dringen. Het traject vereist een beleid om het bestaand ruimtebeslag beter te benutten en tegelijk met delen van de juridische voorraad voor harde functies te neutraliseren. Het voorgesteld beleid zal financiële en budgettaire gevolgen hebben die voortvloeien uit verschillende (maatschappelijke) kosten en baten. Het departement Ruimte Vlaanderen zal daarom een studieopdracht opstarten die parallel aan het traject naar een ontwerp BRV kan lopen en zo de nodige beleidsondersteunende inzichten kan leveren."

In de commissie van 21 februari 2017 antwoordde de minister op mijn vraag om uitleg nr. 1293 het volgende: "...Ruimte Vlaanderen heeft op 17 januari 2017 een bestek gepubliceerd met als titel 'Budgettaire en financiële impact aan de hand van kosten-baten analyse van het transitietraject in het witboek BRV'. Er is gekozen voor een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking van diensten. De indieningstermijn is afgesloten en meerdere offertes bereikten mijn administratie. Momenteel worden de voorstellen gescreend. Het is mijn bedoeling de opdracht begin maart van start te laten gaan. De studie zal lopen voor een periode van negen maanden. Maar het bestek vraagt uitdrukkelijk aan de inschrijvers rekening te houden met het politiek besluitvormingsproces en na drie maanden een eerste set bruikbare rekenresultaten voor te leggen..."

1. Aan wie en wanneer werd de studieopdracht gegund?
2. Wat is de concrete inhoud van de studieopdracht?
3. Wat is de kostprijs van deze studieopdracht?
4. Werd de eerste set bruikbare rekenresultaten, die verwacht werden binnen de drie maanden na toewijzing, inmiddels voorgelegd? Zo neen, wanneer verwacht de minister deze?

5. Hoe werd "de juridische voorraad voor harde functies" in kaart gebracht voor deze studie?
6. Welke verschillende beleidsalternatieven om ruimtebeslag terug te brengen, werden weerhouden voor de kosten-batenanalyse?
7. Werd er per beleidskader een kosten-batenanalyse uitgevoerd?

ANTWOORD

op vraag nr. 713 van 31 mei 2017

van **LYDIA PEETERS**

1. De opdracht werd gegund aan STEC Groep, een Nederlands onderzoeksbureau uit Arnhem met ruime expertise in de opmaak van kosten-batenanalyses en marktexpertise in ruimtelijke ontwikkelingen. De start van de opdracht was – conform het bestek – voorzien in maart 2017.
2. De opdracht heeft als doel om inzicht te verkrijgen in de meest relevante kosten en baten die zich voordoen bij het realiseren van het transitietraject 'naar 0 hectare bijkomende netto ruimtebeslag per dag'. De studie moet resulteren in een hanteerbare (reken)methodiek die de belangrijkste kosten en baten weergeeft van beleidsmaatregelen om de voorgestelde transitie te bereiken en die bovendien opnieuw kan doorlopen worden door de opdrachtgever met gewijzigde parameters.
3. De opdracht werd gegund voor €126.445 (inclusief BTW).
4. Een eerste set van bruikbare rekenresultaten wordt verwacht tegen eind juni 2017. De finale oplevering van de studie is voorzien in december 2017.
5. De eerste fase van het onderzoek focust op het juridisch aanbod voor wonen. Er is gebruik gemaakt van volgende data:
 - In afwachting van een gedetailleerde opmaak van een modelmatig gegenereerd Register Onbebouwde Percelen – kortweg ROP – (met eenvormige methodiek over heel Vlaanderen) is in de studie gewerkt met de bestaande registers van onbebouwde percelen op basis van input door de afzonderlijke gemeentes (aangevuld met modelmatig gegenereerde ROP voor gemeenten zonder voldoende actueel gemeentelijk ROP), maar met uitsluiting van de percelen die in 'woonreservegebied' liggen. Als binnenkort het uniform gegenereerde model-ROP ter beschikking komt, kan dit leiden tot een aanpassing aan de gebruikte data.
 - De meest recente versie van het aanbod in woonuitbreidingsgebieden is gebaseerd op een update van de Atlas van de Woonuitbreidingsgebieden. Enkel onbebouwde gebieden werden behouden. Gebieden die via een bestemmingsplan zijn omgevormd naar niet-wonen werden verwijderd. Delen die door een RUP werden omgezet naar een 'gewone woonbestemming' werden verwijderd. Delen die door een BPA werden omgezet naar een 'gewone woonbestemming' werden behouden.
 - Voor de (veel kleinere set van) andere woonreservegebieden die nog op het gewestplan voorkomen, werden dezelfde types gebieden behouden en verwijderd als bij de woonuitbreidingsgebieden.
6. De opdracht werkt met een trendscenario ("*business as usual*") en vier beleidsscenario's waarin de rol van de overheid en de inzet van instrumenten met elkaar worden gecombineerd. In het nulscenario blijft het uitgangspunt dat ook in de toekomst het dagelijks bijkomend ruimtebeslag (6 hectare per dag) blijft doorgaan. Op uitbreidingslocaties wordt gebouwd aan de huidige gemiddelde dichtheden per hectare en de Vlaamse overheid grijpt in dit scenario niet actief in. In de vier beleidsscenario's wordt uitgegaan van een verschillende inzet en combinatie van het instrumentarium, afhankelijk van de geografische ligging, conform het witboek en de beleidskaders in voorbereiding.

7. De kosten-batenanalyse wordt niet uitgevoerd per beleidskader. De opdracht van de Vlaamse Regering is het maken van het budgettaire impactanalyse voor het transitietraject van 6 naar 0 ha per dag (op een generiek niveau), niet een kostenbatenanalyse per beleidskader.